

PROGRAMACIÓ
DIDÀCTICA DE
ITALIÀ APLICAT
AL CANT
ENSENYAMENTS
PROFESSIONALS
Curs 2020/2021

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	2
2. OBJECTIUS GENERALS.	3
2.1 OBJECTIUS ESPECÍFICS DE 1er CURS.	3
2.2 OBJECTIUS ESPECÍFICS DE 2n CURS.....	4
3. CONTINGUTS GENERALS.	4
3.1 CONTINGUTS ESPECÍFICS DE 1er CURS.	5
3.2 CONTINGUTS ESPECÍFICS DE 2n CURS.	5
4. METODOLOGIA GENERAL	5
4.1 METODOLOGIA ESPECÍFICA	6
5. CRITERIS D'AVUACIÓ GENERALS.	6
5.1 AVUACIÓ DEL 1er CURS.....	7
5.2. AVUACIÓ DEL 2n CURS.....	7
6. PROCEDIMENTS D'AVUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.....	7
6.1 PROMOCIÓ.....	8
6.2 LÍMIT DE PERMANÈNCIA, PÈRDUA DEL DRET D'AVUACIÓ i CANVI DE PROFESSOR	8
7. PROVES D'ACCÉS.....	8
7.1 PROVA D'ACCÉS A 1er CURS.....	8
7.2 PROVA D'ACCÉS AL 2n CURS.....	9
8. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA	9
ANNEX COVID	

1. INTRODUCCIÒ

El cant és l'única disciplina musical que està indissolublement lligada a altres disciplines artístiques a través d'un dels mitjans primordials de comunicació i expressió: la paraula. El text està en l'origen mateix de tota música cantada, fins al punt que els inicis de la literatura musical han d'anar a buscar-se en els primers testimoniatges que es conserven de cerimònies religioses i de lírica popular que van ser compostos per a ser cantats.

El patrimoni vocal acumulat a partir de tan remots orígens és d'una incalculable riquesa que pot ser quantificada partint de la dada que la música purament instrumental –el protagonisme de la qual no ha fet sinó incrementar-se al llarg dels últims segles– té el seu origen mateix en la tradició vocal, en la necessitat, tan antiga com la música mateixa, d'acompanyar el cant monòdic, individual o plural, i, més tardanament, en l'ús de duplicar les veus en el cant polifònic, ús del qual acabarà independitzant-se, donant lloc així a noves i importantíssimes formes d'art sonor. Ja que text i música estan indissolublement units des del seu origen en la música cantada, l'especialitat de cant ha d'incloure una assignatura destinada a l'aprenentatge dels principals idiomes que són d'ús corrent en la música vocal. Abans de transmetre un missatge cal comprendre'l per, a continuació, fer-lo arribar de manera intel·ligible al subjecte receptor, en aquest cas, l'oïdor, el públic en general. Tenim, doncs, per una banda, la necessitat ineludible d'entendre un text per a poder-lo comunicar amb ple sentit; d'una altra, l'obligació no menys peremptòria, de 'dir' aquest text de manera correcta quant a la seva articulació, pronunciació i accentuació. Referent a això, és necessari subratllar la importància que alguns fonemes posseeixen, quant a la seva específica sonoritat, per a provocar certs efectes musicals: la pura sonoritat de certs fonemes pot influir decisivament en l'expressió.

Com a complement als objectius purament pràctics de l'assignatura, seran molt convenients tots els coneixements addicionals que pugui adquirir-se en

relació amb l'idioma i la cultura de la qual procedeix, com ara literatura, art, etc. No són coneixements superflus, sinó que poden ser una ajuda valuosíssima a l'hora d'enriquir una interpretació.

En l'aprenentatge d'un idioma aplicat al cant és fonamental que el coneixement de l'idioma vagi acompanyat sempre del progressiu domini de la tècnica vocal. Gran part del llegat de la literatura musical vocal de l'assignatura de Cant és en llengua

alemanya. Moltes àries i cançons estan escrites en alemany antic i sotmeses a processos d'adaptació vocal. Aquesta estreta relació i interdependència de la partitura vocal amb la llengua, fonètica i literatura, fan necessària l'assignatura de *alemany aplicat al Cant* a la formació global i interdisciplinari característica d'un cantant.

Aquesta programació ha estat elaborada tenint en compte els elements curriculars sobre els ensenyaments professionals de música emesos per l'Administració educativa, en concret el Decret 36/2018, de 9 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum dels ensenyaments professionals de música regulats per la llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

2. OBJECTIUS GENERALS (*Decret 36/2018*)

1. Conèixer bé la fonètica dels idiomes de què es tracti.
2. Llegir texts escrits d'un nivell adequat a la capacitat de l'alumne donant-los sentit total i expressió.
3. Utilitzar la lectura de texts amb la finalitat de familiaritzar-se amb els diferents registres lingüístics de la llengua quotidiana i de la llengua literària.
4. Valorar la importància de la llengua dins un text cantat.
5. Apreciar la riquesa que suposen les diverses cultures i els seus llenguatges i concebre aquests llenguatges com tantes altres formes de codificar l'experiència i fer possibles les relacions interpersonals.

2.1 OBJECTIUS ESPECÍFICS DE 1er CURS

- Proveir l'alumne dels coneixements bàsics de llengua italiana per facilitar la comprensió dels textos del seu repertori.

- Dominar la gramàtica i sintaxi itàlica a un nivell bàsic que permet formar frases orals i escrites d'estructures senzilles.
- Familiaritzar-se amb el so de la llengua italiana, i amb certes regles fonètiques bàsiques.
- Aconseguir des del començament hàbits correctes de pronúncia.
- Comprendre diàlegs orals de nivell bàsic
- Llegir un text amb entonació i pronunciació correctes.

2.2 OBJECTIUS ESPECÍFICS DE 2n CURS

- Adquirir fluïdesa i flexibilitat articulatòria en la llengua italiana, necessàries per cantar en l'idioma amb la dicció correcta i de forma intel·ligible en les freqüències pròpies de la veu cantada lírica sense alterar la línia vocal.
- Llegir qualsevol text amb entonació i pronúncia correctes, bona dicció, fluïdesa i flexibilitat articulatòria.
- Consolidar el coneixement i la utilització de les regles gramaticals i sintàctiques a un nivell bàsic que habiliti l'alumne en l'expressió escrita i oral amb estructures senzilles.
- Conèixer un vocabulari bàsic.
- Descobrir el repertori en l'idioma italià.

3. CONTINGUTS GENERALS (*Decret 36/2018*)

- Comprensió global de missatges orals.
- Reproducció i producció de missatges orals.
- Entrenament de les destreses fonètiques (articulació, emissió correcta, reconeixement i diferenciació auditiva dels fonemes, pronunciació correcta, aplicació de la fonètica cantada, coneixement de les regles del sistema foneticofonològic).
- Utilització del repertori individualitzat per a l'adquisició i la realització automatitzada del sistema foneticofonològic.
- Comprensió global dels texts poètico literaris i coneixement del context històric, cultural i artístic d'aquests texts.

- Anàlisi fonètica per diferenciar signes de forma autònoma.

3.1 CONTINGUTS ESPECÍFICS DE 1er CURS

- Gramàtica bàsica de la llengua italiana. Diferenciació i identificació dels tipus de paraules (articles, noms, verbs, preposicions, conjuncions, etc.).
- Conjugació dels verbs en present d'indicatiu.
- Pràctica de la lectura sobre textos literaris o del repertori de cant.
- Introducció i reconeixement de l'AFI.
- Comprensió de textos amb l'ajut del diccionari.

3.2 CONTINGUTS ESPECÍFICS DE 2n CURS

- L'oració principal i el seu ordre i sintaxi.
- Vocabulari bàsic.
- Comprensió de missatges orals senzills.

4. METODOLOGIA GENERAL

No s'utilitzarà un llibre de text en concret, es recorrerà a textos autèntics senzills i lectures i audicions complementades amb exercicis adequats extrets dels manuals, mètodes, gramàtiques, etc. per presentar la matèria als alumnes de manera senzilla, clara i motivadora.

Per consegüent, s'usarà material elaborat pel professor i es desenvoluparan activitats tot tenint en compte els objectius perseguits així com la perfecta integració en el procés d'aprenentatge i s'ajustarà la seva elecció a les característiques, el ritme i les necessitats del grup-classe.

El material complementari estarà format per vídeos, CD, lectures... sempre orientat a motivar l'aprenentatge de l'italià i a perfeccionar les habilitats treballades anteriorment.

D'una banda, el desenvolupament de la personalitat i sensibilitat pròpies de l'alumne.

D'altra banda, l'estímul i ampliació de la receptivitat, creativitat i capacitat de resposta

de l'alumne d'acord amb el Decret 60/2007, de 7 de juny, establint els següents principis metodològics:

- Del fet artístic.
- Aprenentatges funcionals.
- Interrelació entre diferents continguts d'una mateixa àrea i entre continguts de distintes assignatures.
- Orientació pedagògica.
- Treball conjunt amb l'equip docent.
- Projecte curricular com a reflex de la pràctica docent.
- Avaluació personalitzada com a punt de referència per a l'actuació pedagògica.
- Avaluació i anàlisi crítica dels processos d'ensenyament.
- Impuls de l'autonomia de l'alumne i la seva implicació responsable.

4.1 METODOLOGIA ESPECÍFICA

- Teoria i pràctica de la gramàtica bàsica.
- Pràctica de traducció sobre el repertori de cant en italià.
- Pràctica de la dicció dels fonemes.

5. CRITERIS D'AVUACIÓ GENERALS (*Decret 36/2018*)

- **Emetre correctament breus continguts orals en la llengua estudiada**
Aquest criteri permet avaluar la capacitat de comprensió de l'alumne en l'idioma estudiat.
- **Llegir de manera autònoma un text literari musical en la llengua estudiada**
Aquest criteri permet valorar la capacitat de l'alumnat de relacionar els coneixements de l'idioma amb el contingut i el tractament musical.
- **Memoritzar texts breus que pertanyin a obres musicals**
Aquest criteri permet avaluar la capacitat de l'alumnat per comprendre un text i relacionar- ho amb l'obra musical.
- **Cantar de memòria pronunciant correctament el text de les partitures del**

repertori de l'alumne

Aquest criteri permet avaluar el domini que té l'alumnat de relacionar les destreses fonètiques adquirides.

5.1 AVALUACIÓ DEL 1er CURS

- Ser capaç de diferenciar en un text la categoria gramatical de certes paraules: substantius, verbs, articles i preposicions.
- Ser capaç de llegir textos de cançons treballades a classe i del seu repertori amb una dicció italiana adequada al nivell bàsic.

5.2 AVALUACIÓ DEL 2n CURS

Els objectius mínims que haurà d'assolir l'alumne des del punt de vista morfosintàctic, lèxic i fonètic són:

- Llegir de forma adequada i correcta un text en italià adequat a aquest nivell.
- Redactar textos senzills i breus en llengua italiana.
- Traduir textos amb a l'ajuda d'un diccionari i de la gramàtica treballada durant el curs.

6. PROCEDIMENTS D'AVAUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

L'avaluació es durà a terme de manera contínua a través d'exercicis orals i escrits realitzats a classe: exercicis de dictats, traduccions, exercicis pràctics de gramàtica, comprensions orals i escrites així com lectura dels textos del repertori de l'alumne

Els resultats de l'avaluació final s'expressaran numèricament de l'1 al 10, i es consideraran positives les qualificacions iguals o superiors a 5.

L'alumne rebrà una qualificació trimestral.

El darrer trimestre i la qualificació final seran coincidents, fruit de l'avaluació contínua. Així, l'alumne haurà de:

- Ser capaç de traduir textos en italià del seu repertori utilitzant un diccionari i la gramàtica apresada. (50%)
- Ser capaç de llegir textos en italià del seu repertori. (50%)

6.1 PROMOCIÓ (*Decret 36/2018*)

- Els alumnes han de promocionar de curs quan hagin superat la totalitat de les assignatures de cada curs o quan tinguin avaluació negativa com a màxim en dues assignatures. En el supòsit d'assignatures pendents referides a la pràctica instrumental o vocal, la recuperació s'ha de realitzar en la classe del curs següent. Per a la resta d'assignatures, els centres han d'establir els criteris per recuperar-les en els seus projectes educatius. En cap cas es pot qualificar l'assignatura motiu de promoció sense haver aprovat l'assignatura pendent.
- Els alumnes que en acabar el sisè curs tinguin qualificació negativa en tres assignatures o més, han de repetir el curs en la seva totalitat. Quan la qualificació negativa es produïxi en una o en dues assignatures, només és preceptiu cursar les assignatures pendents.

6.2 LÍMIT DE PERMANÈNCIA. PÈRDUA DEL DRET D'AVUACIÓ. CANVI DE PROFESSOR.

El límit de permanència en una especialitat dels ensenyaments professionals de música és de vuit cursos acadèmics. No es pot romandre més de dos anys en el mateix curs, excepte a sisè.

La Conselleria d'Educació i Cultura pot autoritzar, amb caràcter excepcional, que determinats alumnes puguin ampliar un any més el límit de permanència en supòsits de malaltia greu o d'altres circumstàncies que mereixin una consideració semblant i que impedeixin el normal desenvolupament dels estudis.

L'assistència a classe té caràcter obligatori. Per optar a l'avaluació contínua és imprescindible no superar el nombre de 6 faltes no justificades. Aquells alumnes sense dret a avaluació contínua, poden optar a un examen final prèvia sol·licitud per escrit en les dates establerts a aquest efecte pel centre.

Tant els alumnes amb l'assignatura suspesa com aquells de nou ingrés, hauran de fer l'examen o exàmens corresponents al curs en el qual estiguin o vulguin optar, la qual cosa ve detallat a continuació en els apartats de "prova d'accés a...curs".

7. PROVES D'ACCÉS

7.1 PROVA D'ACCÉS A 2n CURS

L'alumne/a, interpretarà en aquest examen almenys dues de les obres italianes del seu repertori de cant del present curs, així com una lectura a primera vista d'un text

en italià.

Els criteris d'avaluació seran els mateixos que s'apliquin al curs corresponent.

Cada prova puntuarà un 50%

7.2 PROVA D'ACCÉS A 3r CURS

El professor avaluarà els coneixements del candidat a més de les dues proves descrites per al primer curs es faran les següents proves:

- **COMPRESIÓ LECTORA:** consisteix en llegir i comprendre un text senzill per a realitzar activitats relacionades amb la lectura, que podran ser de dos tipus: exercicis d'elecció de resposta entre tres opcions (a/b/c), i exercicis de tria entre vertader/fals.

Es permet l'ús del diccionari.

- **EXPRESSIÓ ESCRITA:** redacció d'un escrit breu i de temàtica senzilla adequada al nivell (per exemple, presentar-se breument,...). Es permet l'ús del diccionari.

Qualificació en percentatges de la prova: **Cançó 25%, Lectura 25%, Comprensió lectora 25%, Comprensió escrita 25%. PERCENTATGE TOTAL 100%**

Per superar la prova d'accés el candidat ha d'obtenir un mínim de **60%** del percentatge total.

8. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- *Pronunciare l'italiano. Manuale di pronuncia italiana per stranieri* (livello intermedio e avanzato). Lidia Costamaga – Edizioni Guerra.
- *L'italiano all'opera* (attività linguistiche attraverso 15 arie famose). Serena Carresi, Sara Chiarenza y Edy Frollano – Bonacci editore.
- *Giocare con la fonetica. Corso di pronuncia con attività e giochi*. Rossana Dall'Armellina, M. Luisa Turolla e Giuliana Gori – Alma edizioni.
- *L'italiano nell' aria 1*. Corso d'italiano per cantanti lirici e amanti dell'opera (edilingua edizioni). Donatella Brioschi, Mariella Martini Merschmann
- *L'italiano nell' aria 2*. Corso d'italiano per cantanti lirici e amanti dell'opera (edilingua edizioni). Donatella Brioschi, Mariella Martini Merschmann
- *L'italiano per stranieri. Primo livello*. Bonaci Editore
- <https://translate.google.es> / www.wordreference.com

ANNEX COVID

En aquest annex es detallen els canvis que sofreix la programació pel fet de canviar als escenaris B (semipresencialitat) i C (confinament).

ESCENARI B	
ÍTEM	INFORMACIÓ A INCLOURE
Objectius	<ol style="list-style-type: none">1. Conèixer bé la fonètica dels idiomes de què es tracti.2. Llegir texts escrits d'un nivell adequat a la capacitat de l'alumne donant-los sentit total i expressió.3. Utilitzar la lectura de texts amb la finalitat de familiaritzar-se amb els diferents registres lingüístics de la llengua quotidiana i de la llengua literària.4. Valorar la importància de la llengua dins un text cantat.5. Apreciar la riquesa que suposen les diverses cultures i els seus llenguatges i concebre aquests llenguatges com tantes altres formes de codificar l'experiència i fer possibles les relacions interpersonals.
Continguts	<ol style="list-style-type: none">1. Comprensió global de missatges orals.2. Reproducció i producció de missatges orals.3. Entrenament de les destreses fonètiques (articulació, emissió correcta)4. Reconeixement i diferenciació auditiva dels fonemes i pronunciació correcta.5. Aplicació de la fonètica cantada. Coneixement de les regles del sistema foneticofonològic.

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Utilització del repertori individualitzat per a l'adquisició i la realització automatitzada del sistema foneticofonològic. 7. Comprensió global dels texts poètico literaris i coneixement del context històric, cultural i artístic d'aquests texts. 8. Anàlisi fonètica per diferenciar signes de forma autònoma.
<p> criteris d'avaluació</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Emetre correctament breus continguts orals en la llengua estudiada. 2. Llegir de manera autònoma un text literari musical en la llengua estudiada 3. Memoritzar texts breus que pertanyen a obres musicals en la llengua estudiada. 4. Cantar de memòria pronunciant correctament el text de les partitures del repertori de l'alumne en la llengua estudiada.
<p> criteris de qualificació</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cantar el repertori correctament de memòria: 40% • Lectura d'un text en italià: 15% • Lectura de paraules escrites fonèticament: 15% • Escriptura de paraules escrites amb AFI: 15% • Transcripció fonètica de paraules a AFI: 15%
<p> Mínims exigibles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cantar la meitat del repertori correctament de memòria.

	<ul style="list-style-type: none"> • Transcripció fonètica de paraules a AFI.
Procediments i instruments d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Observació vicària de la consecució dels objectius per part de l'alumnat a partir de l'instrument de mesura vídeo o àudio. • Recollida d'informació a partir de text escrits. (Correu electrònic, Google Forms)
Metodologia	<p>Ús de Mitjans audiovisuals i noves tecnologies que afavorisquen la comprensió del repertori estudiat.</p> <p>Ús d'eines telemàtiques com ara correu electrònic, WhatsApp, Skype, Zoom, Meet, etc., dependent de les possibilitats de cada alumne</p>

ESCENARI C	
ÍTEM	INFORMACIÓ A INCLOURE
Objectius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conèixer bé la fonètica dels idiomes de què es tracti. 2. Llegir texts escrits d'un nivell adequat a la capacitat de l'alumne donant-los sentit total i expressió. 3. Utilitzar la lectura de texts amb la finalitat de familiaritzar-se amb els diferents registres lingüístics de la llengua quotidiana i de la llengua literària. 4. Valorar la importància de la llengua dins un text cantat. 5. Apreciar la riquesa que suposen les diverses cultures i els seus llenguatges i concebre aquests llenguatges com tantes altres formes de codificar l'experiència i fer possibles les relacions interpersonals.

Continguts	<ol style="list-style-type: none"> 1. Comprensió global de missatges orals. 2. Reproducció i producció de missatges orals. 3. Entrenament de les destreses fonètiques (articulació, emissió correcta) 4. Reconeixement i diferenciació auditiva dels fonemes i pronunciació correcta. 5. Aplicació de la fonètica cantada. Coneixement de les regles del sistema foneticofonològic. 6. Utilització del repertori individualitzat per a l'adquisició i la realització automatitzada del sistema foneticofonològic. 7. Comprensió global dels texts poètico literaris i coneixement del context històric, cultural i artístic d'aquests texts. 8. Anàlisi fonètica per diferenciar signes de forma autònoma.
Criteris d'avaluació	<ol style="list-style-type: none"> 1. Emetre correctament breus continguts orals en la llengua estudiada. 2. Llegir de manera autònoma un text literari musical en la llengua estudiada 3. Memoritzar texts breus que pertanyen a obres musicals en la llengua estudiada. 4. Cantar de memòria pronunciant correctament el text de les partitures del repertori de l'alumne en la llengua estudiada.
Criteris de qualificació	<ul style="list-style-type: none"> • Cantar el repertori correctament de memòria: 40% • Lectura d'un text en italià: 15% • Lectura de paraules escrites

	<p>fonèticament: 15%</p> <ul style="list-style-type: none"> • Escritura de paraules escrites amb AFI: 15% • Transcripció fonètica de paraules a AFI: 15%
Mínims exigibles	<ul style="list-style-type: none"> • Cantar la meitat del repertori correctament de memòria. • Transcripció fonètica de paraules a AFI.
Procediments i instruments d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Observació vicària de la consecució dels objectius per part de l'alumnat a partir de l'instrument de mesura vídeo o àudio. • Recollida d'informació a partir de text escrits. (Correu electrònic, Google Forms)
Metodologia classes teòriques o grupals	<p>Ús de Mitjans audiovisuals i noves tecnologies que afavorisquen la comprensió del repertori estudiat.</p> <p>Ús d'eines telemàtiques com ara correu electrònic, WhatsApp, Skype, Zoom, Meet, etc., dependent de les possibilitats de cada alumne.</p>